

Előfizetési díj:

Égész évre... 8 kor.
Félévre... 4 kor.
Negyedévre... 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
szerdán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Feloljár szerkesztő és kiadó:

Póór Sándor

Kaposvár.

Irányi-Dániel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény, vala-
mint az előfizetési pénsek, híre-
tesek és nyilatkozatok.

Bérmontotlen küldeményt
nem fogadunk el. Kézira-
tokat vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.
A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Fordulat.

(F. É.) Az immár türehtetlen nyomasztó gazdasági helyzetet ime várakozáson felül gyorsan könnyebb-ség váltotta fel. A világpiac szűkös pénzviszonyai, minden megmagyarázható különösebb ok nélkül, mintegy varázsütésre, megváltoztak s a pénzpiacot uraló nagy pénzintézetek, állami bankok rohamosan szállítják le, szinte hihetetlen magas kamatlábukat.

Mintegy szorongó álom után, oly örömdetesesen lélegzenek fel azok, kik e kellemetlen situáció következményeit fel tudták fogni. Hiszen már világválságról rebesgettek s csakugyan Mammon imádatára épült templomok félelmetesen recsegték, ropogtak, mindent összeomlással fenyegetve.

A pénzügyi leveli békák, a rossz viszonyok javulását egy sokkal későbbben beálló időre jósolták s ime az igazság reájuk cáfol s a türehtetlen pénzügyi helyzet, ime rohamosan kezd kialakulni, hogy normális kereteiben ismét elhelyezkedhessék.

A rendkívüli és szokatlan nyomasztó pénzügyi viszonyokat különféle okokból igyekeztek ki-magyarázni, de valódi kutforrására senki reá nem tudott jönni. Valóban nehéz is egy olyan komplikált szerkezetű gép hibájára ráakadni, mint aminő gépezet a nemzetközi pénzpiac mindent felfaló s megőrülő mechanikája.

A legvalószínűbb oknak fogadhatjuk el azt, hogy az amerikai nagy trösztök bukása magával sodorta a világpiac ijedősebb elemeit s azok féltett tőkéiket mihamar igyekeztek biztonságra hozni, vagyis a jól jövedelmező vállalatokból kivonni.

A tőkeerős országok természetesen ezen tőkeelvonásokat kevesebb megrázkódtatásokkal szenvedték el,

mint azok, melyek tőkéik nagy-résztét külföldön szereztek be. Ezek-nél a tőkeelvonás katasztrófa jelle-gével hatott. S sajnos ezen országok közé sorolhatjuk Magyarországot is, mely vállalkozásainak tőkéjét legnagyobb részt külföldi befektetés-ben találja s így a tőkeelvonások szinte debaele szerűen hatottak országunk közgazdasági helyzetére.

A hitel megszorítás sok virágzó vállalatot döntött romlásba és sok millió veszteségnek lett okozójává. Haszna pedig belőle senkinek sem volt.

A nagy bankok ez idei osztaléka nagyobb lesz az előző évek osztalékánál, de vajjon a részvényesek eme kisebb foku nyeresége helyre tudja-e majd pótolni az elvesztett, elbuktatott kliensek jövőbeli hiányát?

Seinni esetre sem! A jövő igazolni fogja, hogy a nagy intézetek kishitű kapzsisága erős nyomokat mutat majd a következő évek eredményeiben. Amely ország háztartásában az adóilletékek az adózó egyedei elárverezése utján hajtata-nak be, az az ország elvesztette létjogosultságát, mert adózó egyedeit teszi tönkre. Amely pénzintézet tehát adózó egyedeinek existenciáját tette tönkre, elvesztette reménységét egy szebb, fejlődő képes jövő iránt.

Nem akarunk sötét jóslatokkal dissonáns hangokat vegyíteni a megkönnyebbült pénzpiac örömdetes hallalujába, de annyi bizonyos, ha a váratlan fordulat, hirtelen minden indokolás nélkül pénzűségeit terem-tett akkor, mikor senki sem várta, nem volna szabad megengedniök, hogy a pénzügyi válság oly sok, és indokolatlan áldozatot követelt legyen.

Minden esetre az immár túl-haladott nyomasztó helyzet sokak okulására szolgált s arra vezette azokat, kik keservesen szenvedték meg eme igazságot, hogy kevés tőkével vállalkozni még a legbizto-

sabb, legkevesebb kockázattal járó vállalatokba sem szabad bocsájtkozni, mert az ördög nem alszik s egy esetleges tőke megszorítás, mint aminő az elmúlt esztendő csapása volt, tönkreteheti a legmegerőltetőbb szorgalom, kitartás és munka gyümöl-csét is.

Örömmel üdvözljük a nem várt fordulat bekövetkeztét s csak azt kívánjuk, hogy a sors ilyen megpróbáltatásoktól, mint aminőkkel az elmúlt esztendőben nemcsak országunkat kiváltkópen, hanem az egész világot meglátogatta, a jövőben megkíméljen.

Egyről-másról.

Furcsa város ez a Kaposvár!

Sokkal furcsább, mint akármelyik más magyarországi város.

Megmondjuk, hogy miért furcsa?!

Addig míg más városoknak a törzslakói között, ellenvéleményesek vannak csak, és azok örökharcot vívnak egymással, a városok jól fölfogott érdekei miatt, és az ellenvéleményesek csak abban különböznek a jóbarátoktól, mert az egyik így, a másik pedig amugy gondolja a város ügyeit helyes mederben jól vezetettetni. Ezen törzslakókon kívül azután ha találkozunk olyanok, akik csak ideiglenesen élvezik a városok vendég-szeretét, — a kösterhek viselését pedig, — csupa udvariaságból, másnak engedék álltal, örülnek ha meghuzhatják magukat, és — csupa hasafiságból, — valahányszor módjukban áll örömmel üdvözlők a kultura haladósát, a város fejlődését és boldogulását; ha pedig ilyen nem találunk, nyugodt lélekkel várják az időpontot, amikor ez bekövetkezik!

Mindlunk ez Kaposvárott nem így van!! Itt egy szép napon csak megjelenik egy alak, azt sem tudja senki, hogy kicsoda, honnan jött?!

Nem-e meglehet róla állapítani azt, hogy előbbeni lakóhelyén, a helyi Kalendáriumokban piros betűkkel volt az a nap jelölve, amelyiken pimaszságaiért föl nem pofosták.

Nem tudni, vajjon a kir. ügyesség

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen szüntalan társ és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értékesen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Sirolin

„Emeli az érvényét és a testet, megadja a köhögést, váladékot, elfáradást.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerár-tár-ban. — Ára Dr. Szentgyörgyi 4.- koron.

anyakönyvben nem-e vezetnek róla holmi kis apróságokat.

Nem lehet tudni, hogy anyától lett-e, vagy róssafán termett, és mint ennek gyümölcse fejlődött ki "hecslied."

Szóval nem kérde itt tőle senki, még azt sem, hogy "ki lova fia?"

Hogy nevé őrkölte-e, vagy koronán vette, vagy egyáltalán csak jogtalan elcsajátítás útján jutott hozzá?

Egyszerűen megjön, lakást fogad, és másad harmadnap már, rugja-marja a vendéglátó házigazdát. De nem is csuda ez! Hiszen ugynevezett kvalifikációjá az ilyen alakoknak alig terjed túl az elemi iskola padjainál; így azután az ott hallotakból sem maradt meg nála egyéb, azon sajnosan tapasztalt magyar igazságnál: "adj a tótnek szállást, kiver a hátsóból!"

Nincs előtte tekintély, nincs hivatal, nincs semmi és senki, akit ne óhajtana lerántani maga mellé, a stréberség bűzös kloakájába.

És a város, a lakosság, mit csinál vele szemben?

Semmit!

Tűri, olvassa és elhalgatja a pimaszkodásokat.

Pedig es nem helyes.

Ezen állításaink igazolására a következőket hozzuk fel:

A napokban egyik hírlap riporterje aszal harsogta tele a világot, hogy Kaposvár város a csőd szélén áll sőt a csődöt már ki sem kerülheti.

No hát ez hallatlan vakmerőség!!

Ex ellen Kaposvár város lakosságának mint egy embernek — a legradikálisabb módon kellett volna nem csak tiltakozni, — mert hiszen az a jelen esetben nem elég, — hanem magának teljes elégtételt szerezni.

Kaposvár ugyanis egy fejlődő város, amelyik pár évtized alatt fejlődött aszá ami; kétségtelen tehát, hogy a fejlődés nagy

munkája kiadásokkal járt és így a városnak adósságai vannak.

De ezen adósságok megtalálják fedezeteket a város vagyonában bőven.

Az amortizációs kölcsönöket maguk az alapok nem csak teljesen fedezik és törlesztik sőt még bizonyos fölös összegeket is juttatnak a város javára.

De vannak a városnak hasznos vállalatai és ilyen:

Előszörban a kaposvári villanytelep! Sok ocsárlásnak, támadásnak és int íkának volt ez kitéve. És most, mikor már évek tapasztalatai után vizsgálhatjuk a dolgot, örömmel konstatálhatjuk, hogy a villanytelep világítása kifogástalan szép. Szóval a telep igen jól funkcionál; és mint értesülünk, a múlt évi zárlatnál, a befektetett költségek és ezek törlesztése, kamatja levonása után, mintegy 25000 korona többlet, vagyis tiszta nyereség jut a város pénztárába.

Második vállalata a városnak, a mindig ocsárolt, mindig támadott vízvezetékünk. Pedig már es is több mint egy éve, akadálytalanul lát el bennünket igen jó és egészséges vízzel. És dacára annak, hogy még a kötelezett bevezetések csak részben vannak eszközölve, már ma is fedezi jövedelme a befektetett költségek kamatját és amortizációját.

Hogy pedig a teljes üzem használat után, — éppen úgy, mint a villanytelep, — a városnak még egyik jövedelmi forrását is fogja képezni, máma már ez is kétségtelen.

Ha azután ezen utóbb említett vállalatok létrehozása valamivel több költséget emésztett is fel, mint ami előirányozva volt, ez nem olyan csodálatos dolog. Aki az életben már valamit csináltatott, az tudja jól, hogy az előirányzott költség soha sem elég a mű teljes befejezéséhez.

Tehát csak az lehet a kérdés:

Vajjon a városi villanytelep, a városi vízvezeték, megfelelnek-e teljesen a célnak?

A válasz ezen kérdésre nem lehet más, mint "igen." Mert van jó világosságunk,

van jó egészséges ivó vizünk. Hogy időnkint majd javításokra is lesz szükség, ezt minden józan eszű ember láthatja előre. De ez csak a dolog természetéből kifolyó dolog.

Ha személyeket támadnak, ha hatóságokat próbálnak lehetetlenné tenni, ez az ő izlésük dolga, az illető személyek és hatóságok bizonyára meg fogják találni az utat és módot becsülettük, tekintélyük helyre állítására, ezek nem szorulnak a mi védelmünkre; de mikor a város, mint erkölcsi testület állítatik pellengérré holmi ismeretlen alakok gancsokodásai miatt, ezt már nem hagyhatjuk szó nélkül.

Sőt elvárjuk Kaposvár rt. város képviselőtestületétől, mint a város nagyközönségének leteleményesétől, hogy ezen méltatlan támadásokkal szemben, meg fogja védelmezni a város anyagi érdekeit és nem fogja tűrni, hogy Kaposvár városáról olyan hírek hozásának holmi írka-írkák által nyilvánosságra, amelyek nem csak nem felelnek meg a valóságnak, hanem határozottan rosszhiszemű elferdítések.

Ugy tudjuk, be is fog cs következni a legközelebbi képviselőtestületi ülésen.

Addig pedig ne jajgassanak Kaposvár város csődje miatt azok, akiknek ugy sincs benne még csőd esetén sem veszteni valójuk.

A szatács, ha csödbe jut is, inasai találnak máshol is hasonló foglalatosságot.

Sapristi.

H I R E K.

— **Miniszeri elismerés.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a következő leiratot intézte a kaposvári posta, táviráda és távbeszélő személyzetéhez: "Özinte megelégedéssel értesültem arról, hogy a magyar posta, táviró és távbeszélő örvendős fejlődése folytán előállot fokozott teendőket a személyzet 1907. évben is dicséretes kitarással, hazaifas buzgalommal és kötelesség érzettel végezte. Örömmre szolgál, hogy a

Azt hitte, hogy élete éppen olyan lesz, mint ábrándjai, mint azok a fellegrárok, melyeket esténként ágyában fekvé, egyre folyvást építgetett.

Azt hitte...

És most husz hosszú, kegyetlen év múltán ott állott, ahonnan elindult. Ott állt, de boldogtalanul.

Haja deres, szive elfonnyadt. Ábrándjai elrepültek, fellegrárait elfújta a szél, a vihar.

Ott állt, ahol ifju volt...

Ha kedélye nem rozsdált volna meg, ha szive megtudná érezni: siratta volna önmagát. S talán megkönnyebült volna, talán enyhült, vigasztalódott volna. De így! Fásultan járta az utcákat.

Minden ház egy egy emléke, minden terület egyes szintere volt ifjuságának. Tudja, bár nem érzi, hogy minden vádolja,

T A R T A.

A csuda.

Irta: Szilágyi Ferenc.

Régi regék erdejében
Suttogó lomb rejtékén,
Csillagfényes, tükös éjen,
Csendes éjen járok én...
Régi regék erdejében
Szó nem száll a messzeségben
És pihegve szunnyad mélyen.
Minden ág, minden bokor...
Régi regék erdejében
Ott áll némán, hófehéren,
Szűzfehéren, egy szobor.

Hűvös harmat hulló cseppje
Hajló lombról leperog;

Halk imára esdekelve
Kulcsolom a kezemet.
Nincs, csak én, aki megértse
Mohos mult tündérregye
Rejtett csodák búvós éje,
Mért oly sötét, oly komor;
Régi regék erdejében,
Mért áll némán hófehéren,
Szűzfehéren a szobor.

Az országot vándora.

Irta: KISS BÉLA.

Itt van hát újra abban a városban,
ahonnan husz évvel ezelőtt boldogan elindult.
Boldogan, csupa színes reménnyel az élet
hímes mezéjén. Ifjan, alig huszonhárom
évvel vállán.

Ajánlja
dusan
felszerelt

magánosoknál parkirozásokat, fásításokat és minden a kertészeti szakmába vágó munkálatokat.

Csokrok és koszoruk a legszebben és legjutányosabb áron készítetnek és szállíttatnak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

Viskovszky János

műkertész

== Kaposvárrott. ==

faiskoláját,

jótállván az oltvány faji minőségéről is. Ajánlja rózsá és egyéb virágkerteszetét. Elvállal uradalmakuál és

magyar kir. posta, távíró és távbeszélő összes szolgálati ágánál működő személyzetnek ezért köszönetemet és elismerésemet fejeztem ki. Kossuth s. k.

— **Tag választás.** A balatoni szövetség-be a múlt napokban tartott gyűlésen a szövetség választmányába a következő tagok lettek bevalasztva: Eszterházy Miklós herceg, Pallavicini Ede őrgróf, Kacsovics Lajos somogyvármegye alispánja, Felber Arthur dr. pécsi főgyógyász, Pete Lajos lengyeltői főszolgabíró és Tevely Béla dr. kaposvári ügyvéd.

— **Kitüntetés.** Dömötör Ferenc kaposvári kir. törvényszéki hivataloszlóga a király abból az alkalomból, hogy nyugalmába vonult, az ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

— **Szabályrendelet jóváhagyása.** A m. kir. belügyminiszter Somogyvármegyének az ebtartásra vonatkozó szabályrendeletét jóváhagyta. A szabályrendeletet a megyehatóság már életbe léptette.

— **Új csendőrség.** A csendőrszervezettség Tharosberényben új csendőrséget állított föl.

— **Lopás a vonaton.** Friedman Lipót kaposvári lakos Budapestől haza utazóban a vonaton elaludt és csak Dombóvár állomáson ébredt föl. Itt sajnosan tapasztalta, hogy amíg aludt ellopták mellényéből 130 korona értékét képviselő arany óráját és láncát. Dacára, hogy a vele utazókat megvizsgálták, nem találtak meg egyiknél sem a lopott órát és láncot.

— **Sértésektől szétépett gyermek.** Gombos Károly balatonulaki lakos földmivesnek a múlt évben meghalt a felesége, volt azonban neki egy két éves kis Erzsébet nevű leánya. Gombos Károly, hogy legyen neki a kis leánynak gondját viselje és a házat vezesse, magához vette egy öreg nőrokonát. A múlt hét egyik napján Gombos Károly bizonyos dolgokban Marcaliba ment be. Az nap reggelén az öreg asszony korán megébredt a disznókat és utána még lefeküdt. A kis leány is föl volt már és egy darabig a szobában játszadozott majd kiment az udvarra és az őt elől levő sértésekhez ment és játszadozott velük, ekkorba az egyik sértés hozzákapt a kis leányhoz és annak karját megharapta. A kis leány sikoltozva akart menekülni, de a felbőszült sértések megröhták és mire a segítség megérkezett

szétépték. Az este hazérkezett apa a szerencsétlenség hallatára agyba fekvő beteg lett Gondatlanság miatt a vizsgálatot megindították.

— **Szélütés az utcán.** A múlt hét egyik napján Kaposvárott Maróci Lajos 62 éves napszámos az utcán rosszul lett és eszméletlenül esett össze. Szélütést kapott, a somogygyógyász kórházba szállították. Állapota súlyos.

— **Megint bicska.** Nagy István és Papp József kalmáncsi legények egy leányt szerettek; a leány azonban Papp Józsefnek adott előny. A két legény a múlt napokban együtt mulatott a kalmáncsai kocsmában. Mulatozás közben Nagy István elkezdte ragalmazni Papp József előtt a leányt. Erre Papp József dühös lett, előrántotta bicskáját és kétszer úgy hátba szúrta vele Nagy Istvánt, hogy rajta életveszélyes sebeket ejtett. Papp József ellen az eljárást megindították.

— **Rossz fiu.** Tamás József kisbajomi lakos, legény fiától buzát küldött a malomba megőrés végett. A fiu a buza felét eladta, és árát elmulatja. Az apa a rossz fiát fellejtette a bíróságnál.

— **Öngyilkosság.** Neuhauz Antal kaposvári lakos, aki divatárukat tartott bizományban, f. hó 13-án honvéd-utcai lakásán ag onlította magát. A 32 éves fiatal ember fiatal özvegyet és egy 6 hónapos kis gyermeket hagyott hátra. Állítólag nagyobb fényűzéssel élt, mint amit neki jövedelme megengedett, így hozzányult a máséhoz, mikor azután látta, hogy baj van, inkább választotta a halált, mint a börtönt.

— **Tolvajlás.** Székely Mórné kaposvári lakos szatocs üzlet tulajdonoshoz egy üveg borért ment el öv. Tóth Sandorné, egy 75 éves öreg asszony. Mialatt Székely Mórné az üveg bort előhozta, azalatt öv. Tóthné az üzleti asztal fiókját kihúzta és a benne levő apró pénzből egy márkával elloptott. Székely Mórné a lopást csak később vette ugyan észre, de gyanúja mindjárt öv. Tóthnéra esett és ezt jelentette a rendőrségnek is. A rendőrség erre öv. Tóth Sandornét kérdőre vette, aki be is ismerte a lopást és a lopott pénzt előadta. Az eljárást megindították ellene.

— **Gyújtogatás.** Török Mihály peterhidai földmivesnek leégett a háza, alig építette föl mikor újra kigyulladt és leégett. A gyors egymásutánban történt tüzeset feltűnést keltett és a csendőrség megindította a nyomozást. Kiderítette, hogy Török Mihálynak e llensége volt már régebből Bakó György napszámos, aki az első tüzeset után, mikor Török építtetett és a tetőt csinálták az új háza, a falu kocsmájában így szólt: »Kár azért a tetőért.« A gyanu így rá irányult; eleintén tagadott mindent, de mikor tanuk vallották, hogy mindkét tüzeset után látták őt Török Mihály háza felől jönni, bevallotta a csendőrségnek, hogy mindkét esetben ő gyújtotta föl Török Mihály házat laplóval. Erre a csendőrség elfogta és bekísérte a kaposvári kir. ügyészség fogházába.

— **Buziásfürdő,** melynek természetes szénsavas forrása már a rómaiak idejéből világhírűek, immár nemcsak a szenvedő emberiségnek, hanem az iparnak is fontos szolgálatokat teljesít. Muschong Jakab, ezen hírneves fürdő új tulajdonosa nagy aldozat-készséggel hatalmas művekkel létesített a természetes vegyileg tisztá folyékony szénsavnak ipari, célokra való felhasználására. A kartellen kívüli művek képesek bármely mennyiséget szállítani.

— **Véres bicskázás.** Kis Pap Sámuel drávafoki lakos polgár a múlt hét egyik éjszakáján mikor az utcán gyanútlán ballagott megtámadta Rádics László nevű legény, és bicskájával életveszélyesen megsebesítette. Tettét azért követte el, mert a csendőrség nála fegyvert találtak és azt elkobozták; Rádics azon hiszemenben volt, hogy Kis Pap Sámuel jelentette föl, a jogtalan fegyver tartás miatt. Rádicsot a csendőrség elfogta.

— **Harminc év.** A Pesti Hírlap az új évvel harmincadik évfolyamába lépett. Harom évtized alatt Magyarország legkedveltebb, legelterjedtebb lapja lett. Az olvasóközönség szeretetere mindenkepen igyekszik is részlegelni. Politikai irányát illetőleg minden párttal szemben független, szókimondó; társadalmi kérdésekben szabadelvű, demokratikus; szavát lelkesedéssel emeli mindig a közönség érdekében, mert minden sorával a közjót igyekszik előmozdítani. Jeles publicisták és politikusok írják vezércikkeit:

gunyolja. Szinte látta, amint az új utcák, az aszfalt gyalogjárók, a villamos lámpák, mik akkor még nem voltak, kíváncsian nézik őt, az idegent.

A saját városában idegent...

És elkezdett fájni — az esze, minden gondolata. Az sajtott, azok fájtak, ha szíve már nem tudott.

Az esze fájdalma pedig nagyobb a kegyetlenebb a szívénel. Bántja, izgatja a lelket, mignem az is elkezd szenvedni. S a lélek fájdalma rettenetes.

El innen, el az utcáról! Be a halová, akárhová, ahol kisebb a látókör.

Az emberek a székesegyházba mentek. Valami gondolat toltta előre, be a többivel. Bement a meghúzódt egy zugban.

Az emberekkel nem törődött; félne meg nem kellett attól, hogy valaki felismeri. Az országot annyira elmosta, felbarázdálta az arcát, megtörte természetét, hogy ismerősei előtt idegenne vált.

Elnézte a székesegyházat Minden a régi, alig imitt-amott változás.

Semmi különös.

Csak az esze sajtott tovább, csak a gondolatai, azok a rideg, gépies, szürke gondolatok bizarkodtak egy keveset. Szíve fonnyadt, üres maradt továbbra is. Egy szikrányi csapp érzélem sem rezdült meg benne.

A nyüzsgő, kíváncsiskodó, suttogó tömeg kettevált. A sorfal között ifjú párok

kisértek a boldogság útján egy férfit, meg egy leányt — esküvőre. Ünötné nézte őket. Aztán nem nézte.

Imádkozni próbált. Valahogyan ment is, de nem eléggé bensőségesen, nem eléggé őszintén.

Ének hangzott. Nem akarta hallani mégis hallotta. Szeretett volna kimenni Elindult, de a tömeg közé vegyült mely a jegyespárt körülövezte Belefurakodott s a mikor már jól láthatta a fiatalokat, elkezdte nézni őket üres, révedező tekintettel. Ő az érzéketlen agglégény, az országot vándora.

Nézett merően, addig nézett, hogy semmit sem látott Elfelelte a helyet, a világot, el önmagát. És ebben az állapotban, ebben a semmiben elkezdett mozogni az agya, aztán a képzelete, végre — a szíve...

Az ő érzéketlen, kihavvad, elfonnyadt szíve, melyet annyi csalódás, oly sok gyötrellem egyszer már megölt...

Különös képeket látott. Talán csak almokat, talán a régi-régi ábrándokat s bennük önmagát. Az esze kacagta mndezt. A képzelet meg csak füstölt füstögetett... Boldogságot, az egykorit... Gondtalan jövedel, azt a hajdanát... a szemáriumban, mikor negyedéves volt... amint beleszeretett abba a leányba, abba, ki hozzá, mint paphoz nem akart férjhez menni csak mint polgáremberhez... Kilepett... ő, ki oly hivatással készült, tanult a jövőre... a végett a leány végett... ki oly szép

volt, mint nyári estén a hold, mikor a legbájozabb... aki olyan gyorsan siklott el aztán előle egy-két év múltán, mint a viharzúte felbő mőge buvó hold... Othagyta, mert más tetszett neki meg... Mikor rimázkodott, kikacagta, mikor belévetette magát az élet örvénylő hullámaiba: akkor azt a másodikat, az ő utódját is elhagyta... Olyan borzalmas volt, mint a hold, ha a csatamező véres hulláira mosolyog... Mosolyog... a démon!

Hogy mi lett azzal a leánnyal, nem tudta. S ha hallott volna is?... Szíve akkora már megszűnt érezni. Csak az esze, gondolatai vezették. Azok pedig szív nélkül oly keveset érnek sőt semmit. Számítók, ridegek, ármánykodók, semmik. Annyira semmik, hogy őt is azzá alakították.

Kapott, váltalt állást százfélet is, belefogott ezer dologba s mindent elhagyott, semmit sem fejezett be. Nem, mert csak tudta, hogy van, hogy létezik, de nem érezte. Nem bánta ha fázott, ha étlen szomjan kódorgott... Fel is ut, le is ut... Vándor lett, az országot, az ország vándora. Olyan senki, olyan semmi. Uri koldus, hivataln vendég bármely háznál. Sok helyütt látták, sehol sem ismerték. Szellemeskedéseit, az esztét megbámulták. Szívét, ha keresték, nem lelték.

A saját városába sohasem ment. Nem mintha röstellte volna. Éppenséggel nem. Nem ment, mert nem ment. Most meg eljött, mert eljött.

először kedvelt írók a társait, humoros cikkeik; kiváló újságírók szerkesztik a rendszeres rovatokat. Kimerítőbb országgyűlési tudósítást egy lap sem közöl; színházi és hírvirágok a leggyakoribb; a közönségtől oly igen kedvelt szerkesztői üzenet pedig minden nap annyi van benne, amennyi más lapnál egész héten sem gyűl össze. Ez a mindennapi szívélyes érintkezés az olvasók közönséggel és az apróhirdetések rengeteg felszaporodása kétségbevonhatlan bizonyíték, hogy a Pesti Hírlap ma az ország legelterjedtebb, legolvasottabb lapja, mely azonban árérték sokszor kétszer annyit ad, mint más lap; minap nap 32—36, vasárnapokon 64 oldalon, ünnepi alkalmakkal ennél is nagyobb terjedelemben jelenik meg. S mindezen felül rendkívüli kedvezményekben is részesített előfizetőit, akik karácsonyi ajándékként kapják a Pesti Hírlap nagy képes naptárát, mérsekelt áron rendelhetik meg a Divatszalonat, leszállított áron szerezhetik meg a Légrády Testvérek kiadásában megjelent képeket. Jó szívvel ajánljuk azért t. olvasóink figyelmébe a Pesti Hírlapot, melynek előfizetési ára egy hóra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, a Divatszalon című díszes kiállítású divatlappal együtt 9 korona. Aki most rendeli meg először és egyszerre 7 koronát küld be, az kívánatra ingyen és bérmentve megkapja addig míg a készlet tart, a Pesti Hírlap Naptárát 1908-ra, mely a naptári részen kívül rendkívül gazdag tartalommal és 40 oldal képpel jelent meg, közhasznú és mulattató részzel, kemény kötésben, több mint 200 oldalon. — A kiadóhivatal címe, hogy a megrendelést küldeni kell: Budapest, V., Váci-körút 78.

ÜSARNOK.

Egy hét a Quarneron.

Írta: Horváth Renső.

IV. A felső Quarnero.

(Folytatás.)

Mindössze ezideig — lent a tartózkodásom alkalmával — csak egyszer volt alkalmam a borával találkozni, akkor is a tengeren, s az is csak a borino volt.

Sohasem hitte volna szívének újjaledését s mégis bekövetkezett. Mintha kihívandó volna belőle a sok, beléje ömlött ürm, mintha az emlékek felszították volna sok keserűségét. Érezett, mint valaha, sajtogott, mint soha. De nem azért a leányért, magáért. Elvesztett életéért, boldogtalanságért. Egy semmi életért.

Minék, minék is jött ide?.. Jobb lett volna vándorolnia, róva a poros országutakat.

... Szép menyasszony arca boldog... Neki is lehetett volna ilyen asszonya, hanem az a...

— Hirtelen sötétség. Úr. Semmiség. Az agyban, a szívben... kiellenség, árvaság...

A szíve dobog
Könnyei hullanak...

— Istennem, Istennem — sóhajtja összekulcsolva kezét...

A templom néma, alig halazik fel csak itt-amott egy kis nesz. A napszép, a nézők tömege elvonult. A vándor feláll. Könnyei letörli s sürge, fiatalos léptekkel távozik. Kopott, foszlott ruháját meg-meg cibálja a metsző tavaszi szél. Megrázkodik a hidegben, befordul a legelső kapun, a legelső ajtóba s alázatosan beszél:

— Kérem nem teszik fát vágatni?... Vízét hordani nem kell?... vagy bármi más?..

Ugyanis két napos kiránduláson voltam Lussinpiccolóban, s onnan visszatérőben a *Godólló* nevű Ungaro-Croata-hajón tettem meg az utat egészen Fiuméig.

Mikor a lussinpiccolo-i kikötőből kijutottunk, a *Godólló* vidáman szelte a nap-sugaras tengert. A kéményből eleinte magasra felszálló füstfelleg később mélyen alaszállott és ráfeküdt a csendes vízre.

Nem gondoltam semmi veszélyre. Pedig még tegnap délelőtt egy öreg chioggi-i halász, akivel cónakkirándulást tettem a Cigaleban, nagyon erősen a l. kemre kötötte, hogy figyeljem csak meg az ő szavait, a holnap napra nagy vihart sejt, s ha lehetséges, ne utazzam el. Természetesen nem hittem el neki. Bennem is felébredt az utasember szokásos virtuskodása: csak azért is!...

Hogyne, most, július közepén. amikor olyan enyhe, meleg napok jártak, semmi kilátásunk sem volt az esetleg még bekövetkezendő viharra. A kéményből alaszálló füst, meg a légsúlymért rohamos esése azonban gyanút szült többeknél, de még csak úgy suttogva beszéltek róla, t. i. boráról.

Nem is jó azzal tréfálni!

Közben kelet felől fekete felhők homályosították el az eget, amely eddig nagyon is tiszta volt. Ezek a felhők pedig veszedelmes gyorsasággal törtettek előre, délnyugot felé, vagyis a mi utirányunkkal ellenkező irányban, velünk szemben. A vihar kitörése egészen bizonyosra vehető volt. Nyilegyenes irányban, úgyszólván repült a *Godólló* amelynek orra a gyors száguldas következtében minduntalan fel-felemelkedett. Most már teljesen becsületdett, azaz a fellegek olyannyira egymásra torlódtak, hogy az összes jelzőlámpásokat meg kellett a matrózoknak gyújtaniok a nagy sötétség miatt, pedig még csak délután négy óra volt!

Most hirtelen hatalmas dördülés reszkettette meg a levegőt, s egy erős szélroham, mely úgyszólván felülről jött, lekapta a középarbócóról a nagyvitorlát. Hogy a hajó fel ne boruljon — mivel feloldatra fektült — a matrózok a vitorlák tartó köteleket hamarosan szétvagdalták. Ugyanekkor a másik két vitorlát is bevonták s csak még a gépezet működött. Néha néha olyanokat nyögött a gép, mint a haldokló a végső óráiban. A hajó sara pedig a bukdácsolás következtében gyakran teljesen kiemelkedett a vízből, s levegőben forgó csavar rettenetesen berregett. En, ki a manőverezést a hajó parancsnoki hidjáról szemléltem, nagyon jól megfigyeltem a légénység harcat a széllel.

Mire a matrózok a vitorlák leszerelésével készen voltak, már teljes erővel dúlt a bóra.

Hatalmas csattanások követték egymást, s a sötétséget bevilágította olykor-olykor egy-egy villám, amelynek fénye misztikus világításban mutatta a hullámokkal küzdő hóféhr hajó körvonalait. Majd hirtelen — mint amikor a folyóba fürdő pajkos gyermek tenyeréssel a vízbe csapnak — rácsapott a bóra a vízre és a hajó szélére, úgy hogy ez az egyensúlyát csaknem elvesztette. Veszett hánykolódást folytatott egyik oldalról a másikra, s nem egy sapadt ember sietett el mellette: ezek már mind beadták a kulcsot.

Ilyenkor a legveszedelmesebb a bóra, mert kiszámíthatatlan, hogy mikor és hol csap le a hánykolódó vízre, amely a lecsapások után úgy nézett ki, mint egy ritkas fenyőerdő, a sok felfelé emelkedő, hegyes alaku víztölcsértől.

Mintha függőnyt vontak volna a hajó köré minden oldalról, olyan sűrű köd- és vízpára borította a vizet, amely a porzó vízcseppekből keletkezett.

Kormányosunknak minden igyekezete

oda irányult, hogy ezeket az emelkedő víztölcsereket kikerülje, ami persze nehezen sikerült, mert hiszen kiszámítani sem lehetett, hogy melyik mikor keletkezik és melyik mikor omlik össze. Engem egynehányzor elborítottak és végigmotak ezek a víztölcsérek, amelyek hátulról rohantak a hajóra. Az előlről jövők elől mégis ki tudtam térni, ellenben amelyek hátulról rohantak a hajóra, azokat már csak akkor vettem észre, amikor a szemem, nyakam és szám tele volt tenger-vízzel.

Ilyen körülmények között azután nem tartottam ajánlatosnak, hogy továbbra is a fedélzeten maradjak, mivel az ott tartózkodás életveszéllyel járhatott volna barkire nézve is az ilyen időben.

Amint a szél erősödött, a víztölcsérek mind magasabbak és szélesebbek lettek. A víz porzott és hatalmas ködpára keletkezett, amely magasan ülte meg a hatalmas hullámozó vizet.

De kajáltömbben biába próbáltam meg, hogy elaludjam: sehogyan sem sikerült. Mindig a fülemben zengett a sok dördülés, meg a szél zúgása, amely a kötelekbe sivitva, fűtyülve kapaskodott. Babonásan, kísérteties sóhajtással hangzott. Azután a víztölcsérek is folyton a szemem előtt fehérlettek s nem bírtam elaludni.

Dühöm azonban még csak igazán akkor érte el tetőpontját, amikor egy hullám valami deszkadarabfét csapott a kajáltömb ablakába s betörtte. Mintha vedrekből öntötték volna, úgy dőlt be a víz a kis kerek ablakon. Hiába volt minden igyekezetem, hogy az ablakot be ömjem, matrózokat kellett segítségül hívnom, akik azután — tartalékablak igénybevételével, persze nagy káromkodás közben — megszüntették a kénytelen-kelletlen hideg zuhanyozást. És akkor szerencsésen el is aludtam.

E naptól fogva a bóra még teljes két hétig dühöngött, még sem pihenve, le sem csillapodva még egy pillanatra sem.

Milyen lehet már most a téli bóra a sik tengeren? Minket jóformán Medolino előtt ért utól a borino, ahol minden oldalról körül voltunk záróva magas hegyekkel s ezek jóformán védőbástyául szolgáltak nekünk a szél ellen. Nem óhajtok vele — a borával — a nyílt tengeren megismerkedni, pedig ugyancsak több, mélyebb benyomásokat gyűjthetni annak a tartama alatt, mint ezé alatt.

* * *

A *SCIROCCO* merőben éles ellentéte a szilaj borának. Délről fúj és forró, tikasztó levegőáramlat, amely az egész Adriát, a partokat, meg a Földközi-tenger ezzel kapcsolatban, illetve egy vonalban levő részeit végigsepi, de annyival előzőkenyebb-annál, hogy legalább napokkal előbb ömlétsége megérkezése előtt előpostákat küld.

A scirocco csak a tengeren veszedelmes, ahol lomha, lusta hullámai összeszuszognak és lesepernek a hajók fedélzetéről minden gyengén megerősített s elmozdítható, tehát minden olyan dolgot, amihet könnyen hozzá lehet férni. Előpostájául szegődik az a levegő, amelyet a Földközi-tengerről tol fel maga előtt a Quarneroba. Ez a levegő edeskes ízű s emberre, állatra egyaránt tikasztólag hat. Ha valahol ilyen előjelek tapasztalhatók a levegőben s a levegő annyira türethetjenné válik már, hogy az ember már-már azt hiszi, hogy megbetegszik: biztos lehet benne, hogy a legközelebbi napokban fellép a scirocco.

A sciroccoról ezeltől azt hitték, hogy az egyenlítői légáramlatnak — az antipaszátnak — földhöz való leereszkedéséből keletkezik. Eredetét régebben még a Sahara homokisvágataiba vezették vissza s még most is sokan onnan, eredőnek tartják, a

levegőáramlat forrása folytán. Azonban ezek a nézetek tévesek s mostanában a sciroccot — meteorológiai értelemben — nem tekintik külön szélfajának.

Hogy Olaszországban forróbb, azt mindenesetre a melegebb éghajlatnak lehet tulajdonítani. A scirocco különben a téli évszakban lép fel leggyakrabban, rendszeres eső előtt. Délolaszországban meg Szicíliában nagyon száraz és a növényzetet igen gyakran kiszáritja.

A ten-erparton sétálgatva, páratlan látványosságban lehet részünk, különösen reggel. Hajnal végén, amikor már reggeli világosság van, hirtelen — kelet felől — tűzes korongnak felső széle emelkedik ki — valósággal úgy látjuk — a tengerből. Mennél jobban, mennél magasabbra emelkedik a nap, annál jobban leköti figyelmünket a látvány, amely élénk táru.

Az éjszakai bizonytalan ködpárából lassanként, majdnem egyenként bontakoznak ki először az isztriai partok, majd a fumei kikötő, a castnai domboldal és végül a szigetek. A napfénytől csillog-villog a tengernek minden egyes csepp vize, amint sugarai reáölve.

A víz csodálatos színjátékát megbámulják évente ezren és ezren, de hiven visszaadni még nem tudta senki a nyomtatott betű alakjában. E színjátékot látni kell, mert olvasás útján megítélni és magunknak képet alkotni róla eredménytelen és kicsinyes dolog lenné, mert a leírások nem adhatják — és adják — oly hűen vissza a tengervíz remek színjátékát, mint amilyen az a valóságban. E színjáték azonban legcsodálatosabb kora reggel és délben. Reggel a kelő naptól kölcsönzi a legkáprázatosabb színeket, délben pedig a víz melegsége is közrejátszik ebben.

Ha a haladó hajóról nézzük a vizet, akkor távolról acélkéznek látjuk, míg közeli — árnyékban — indigószínű kisebb távolságról pedig világoszöld és egészen alátiszó. Azonban nem ilyen barátságos a színe scirocco, vagy pedig, sok eső után, mert ilyenkor seladonzöld, illetve szürkészöld. Néha azonban lilásfényű, vagy ultramarin.

Ennyit röviden a mi tengerünkéről, a felső Quarneróról...

Minden magyarnak híres nagynevű hazánkfiának, Kossuth Lajosnak emlékezetes szózata jusson eszébe: *Tengerre magyar!*...

Kíváncsi vagyok, hogy e jelentőségteljes szavak ne pusztában elhangzottak legyenek, mert ha ez igét követjük, akkor hiszem, akkor bizonyos hogy fel fog virágozni egyetlen dédelgetett kincsünk: Fiume és vele együtt az egész Quarnero...

Adja Isten, hogy úgy legyen!...

(Vége a IV. résznek.)

Hirdetések

Julányos áron felvétetnek a lap

kiadóhivatalában.

VICZE LÁZSLÓ

szíjgyártó és nyergesmester

K A P O S V Á R O T T.

Ajánlja magát a szakmájába vágó minden munkák jó, gyors és pontos elkészítésére.

Raktáron tart

**nyergeket, lószerszámrészeket
— és bőrkenőcsöket. —**

Kaphatók nála nyárra

bogárcsipés elleni hálók,
ugy egyéb lukszusfelszerelések.

200 korona a modern technika
legújabb remeke a

Mignon írógép

Különös előnyei:

Bárki tanulás nélkül rögtön ír.
Azonnal és állandóan látható
írás. — Legegyszerűbb szerkezet.
Acél betűk. — Másol és sok-
szorosít. — Bármely drága író-
géppel egyenrangú. 1 évi jótállás.

SZABADALMAZOTT IPAR.

Budapest, VII., Csengery-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Szőlőoltványok.

Fajtisza Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Méz-szék, Karbenet, Sárfekér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor.
1000 „ gyökerez I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökerez I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

Nyomdai munkákat
jutányos áron készít
Hagelman Károly
könyvnyomdája
Kaposvár.

Muschong-Buziásfürdői Szénsav-művek

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavígyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti és élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

Szága és íze: rendes Szénsavtartalma: 99.57%

A vizsgálat foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és maga szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.

Felvilágosítással készségesen szolgál

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK
ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDŐN.
Sürgőnycim: Muschong-Buziásfürdő — Interurban telefon 18. szám.

Pollitzer Sérvambulorium.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajozok, ferdénőttek és amputáltak részére.
Budapest, IV., Károly-körút 10. (Félemelet)

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező

Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak.

— Egyéni speciális kezelés. —

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb. Vidéki rendelések az intézet szakorvosa által lelkismeretesen felülvizsgálatnak a pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöketnek. Higiénikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatonta kény 2—16 koronáig.

Ugyanott Jelent meg „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

15—52

Stock-Cognac Medicinal

CAMIS és STOCK

126—52

Fiumei (Barcola) cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 korona 60 fillér.

Somogyvármegye vezérképviselője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.